جزئیات مصوبه‌ای که افزایش قیمت نان را مجاز کرده است

در حالی که مسئولان دولتی همچنان اصرار دارند که افزایش قیمتی برای نان فعلا مطرح نیست اما افزایش قیمت از سوی نانوایی ها به شکل کاملا بی قاعده و بی ضابطه در سایه بی توجهی مقامات مسئول صورت گرفته است.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی، به نقل از فارس، در یکی دو ماه اخیر قیمت نان در اغلب نانوایی های تهران در حالی افزایش یافته که مسئولان می گویند افزایش قیمت نان فعلا مطرح نیست.

عباس قبادی دبیر ستاد تنظیم بازار، در یکی از جلسات ستاد تنظیم بازار که اوایل ماه گذشته برگزار شد گفت: بحث افزایش قیمت نان فعلا مطرح نیست و اگر بحثی در این باره در رسانه ها مطرح می شود مسائل کارشناسی است و این به منزله افزایش قیمت نان نیست. قیمت نان همچنان در اختیار استانداری های کشور است و هرگونه اظهار نظری در مورد افزایش قیمت نان اظهار نظر فردی و فاقد وجاهت قانونی است.

بر اساس این گزارش اگرچه قیمت نان به صورت رسمی افزایش نیافته و هیچ مجوزی رسمی از سوی مراجع ذیربط برای افزایش قیمت نان بعد از مصوبه شهریور ماه ۹۸ اعلام نشده اما در واقعیت شرایط بگونه ای

دیگری است و بررسی قیمت نان در سطح شهر تهران نشان می دهد که بسیاری از واحدهای نانوایی اقدام به افزایش قیمت نان کرده اند.

نکته قابل توجه نیز درباره واحدهای نانوایی که افزایش قیمت نان را اعمال کرده اند این است که دارندگان برخی واحدهای نانوایی در پاسخ به چرایی افزایش قیمت نان، واحد نانوایی خود را آزادپز معرفی می کنند. این در حالی است که از شهریور ماه سال گذشته با تعیین نرخ نان برای کلیه نانوایی ها به نانوایی های آزاد پز آرد نیمه یارانه ای تعلق گرفت و این نانوایی ها عملا از حالت آزاد پز خارج شده و به شکل نیمه دولتی پز درآمدند و به ازای دریافت آرد نیمه یارانه ای مکلف به اجرای نرخ مصوب نان شدند.

به هر حال آنچه در واقعیت مشاهده می شود این است که در یکی دو ماه گذشته برخی نانوایی ها (دولتی پز یا آزاد پز) با توجه به افزایش نرخ تورم و چند برابر شدن هزینه های تولید، افزایش محسوسی در قیمت نان به شکل کاملا بی قاعده اعمال کرده اند، اما مسئولان همچنان تاکید دارند که افزایش قیمتی فعلا برای نان مطرح نیست.

به همین دلیل، در رابطه با وضعیت کسب و کار واحدهای نانوایی و دلایل افزایش قیمت نان توسط برخی واحدهای نانوایی در سطح شهر تهران گفت و گویی با بیژن نورز مقدم رئیس اتحادیه نانوایان سنتی تهرانانجام شد که در ادامه آمده است:

سوال: آقای نوروزمقدم اخیرا قیمت نان در برخی نانوایی ها افزایش یافته است، آیا قیمت جدیدی برای نان مصوب شده است؟ قیمت نان در حال حال چگونه تعیین می شود؟

نوروزمقدم: خیر، اخیراً قیمت جدیدی برای نان مصوب و اعلام نشده و آخرین افزایش قیمت رسمی نان در شهریورماه سال گذشته اتفاق افتاد. در مجموع طی پنج سال یعنی از سال ۹۳ تا ۹۸ به رغم افزایش نرخ تورم، اجازه افزایش قیمت نان به نانواییها داده نشد. اما در شهریورماه سال گذشته پس از درخواستهای مکرر بالاخره با افزایش قیمت نان موافقت شد و با افزایش ۴۵ درصدی قیمت نان، نرخ جدیدی برای آن اعلام شد.

*** نانواها با آرد چند تومانی نان می‌پزند؟**

سوال: افزایش قیمت در سال گذشته مشمول نانوایان دولتی‌پز و آزادپز بود؟ یعنی نرخ نان هم برای نانوایان آزادپز و هم برای

نانوایان دولتی‌پز مصوب و اعلام شد؟

نوروزمقدم: بله، سال گذشته برای هر دو گروه نانوایان نرخ مصوب اعلام شد؛ البته تا قبل از آن نانوایان به دو دسته آزادپز و دولتی‌پز تقسیم می‌شدند که نانوایان آزادپز قیمت نان را خودشان محاسبه و در فضای رقابتی نرخ را برای عرضه نان تعیین می‌کردند. اما نانوایان دولتی‌پز موظف به عرضه نان با قیمت مصوب بودند.

با توجه به تعیین نرخ مصوب برای نانوایی‌های آزادپز، آرد این دسته از نانوایی ها نیز به آرد نیمه یارانه‌ای تبدیل شدو لذا همانطور که به نانوایی‌های دولتی‌پز آرد تمام یارانه‌ای تعلق می‌گرفت به نانوایی‌های آزادپز نیز آرد نیمه یارانه‌ای اختصاص یافت و بنابراین عملاً نانوایی‌های آزادپز از سیستم قبلی یعنی خرید آرد به صورت آزاد و تعیین نرخ توسط خودشان خارج شدند و این نانوایی‌ها با دریافت آرد نیمه یارانه‌ای ملزوم به رعایت نرخ مصوب شدند و عملا به نانوایی‌های نیمه دولتی تبدیل شدند.

سوال: قیمت گندم و آرد برای این دو دسته نانوایی چقدر است؟

نوروزمقدم: به نانوایی‌های دولتی‌پز آرد از گندم تمام یارانه‌ای تعلق می‌گیرد که آرد این نانوایی‌ها هر کیسه حدود ۳۳ هزار تومان است و این آرد از گندم ۶۶۵ تومانی تهیه می‌شود. اما آرد نانوایی‌های نیمه دولتی از گندم نیمه یارانه‌ای به قیمت ۹۰۰ تومان تهیه می‌شود و آرد این دسته از نانوایی‌ها هر کیلو حدود ۱۲۰۰ الی ۱۲۵۰ تومان است. همچنین هر کیسه آرد آزاد نیز در حال حاضر قیمتی حدود ۱۲۰ هزار تومان دارد.

*** مصوبه ای که اجازه افزایش قیمت نان به نانوایان را می دهد**

سوال: پس آخرین قیمت مصوب نان در شهریورماه سال گذشته اعلام شده و از آن به بعد تاکنون نیز افزایش قیمتی برای نان به صورت قانونی مصوب نشده است، اما به چه دلیل در یکی – دو ماه اخیر مشاهده می‌شود که برخی از نانوایی‌ها که تعداد آنها نیز کم نیست قیمت نان را افزایش داده‌اند؟ دلیل این افزایش قیمت ها چیست؟

نوروزمقدم: قیمتی که در شهریورماه سال گذشته به صورت رسمی برای نان مصوب و اعلام شد، با توجه به افزایش نرخ تورم و افزایش قیمت تمام کالاها و در نتیجه افزایش قیمت تمام شده نان دیگر هزینه نانوایان را در سال جاری پوشش نمی‌دهد.

در مصوبه سال ۹۸ اعلام شد که نرخ مصوب نان تا زمانی ملاک عمل است که هزینه‌های تولید افزایش نیابد، بنابراین اکنون با توجه به افزایش هزینه‌های تولید؛ آن نرخ دیگر ملاک عمل نیست و لذا با توجه به افزایش هزینه‌ها، نانوایان براساس محاسباتی که انجام داده‌اند، نرخ جدیدی را برای خود تعیین کرده و براساس آن عمل می‌کنند.

سوال: یعنی نرخ‌های جدید را خود نانوایان تعیین کرده‌اند و این افزایش قیمت قانونی نیست؟

نوروزمقدم: همانطور که اشاره شد، براساس مصوبه سال گذشته که اعلام شده بود نرخ تا زمانی ملاک عمل است که هزینه‌های تولید افزایش نیافته باشد، بنابراین نانوایی‌ها اقدامی غیرقانونی انجام نداده‌اند، اما در سال جدید نیز قیمتی به صورت رسمی و مصوب اعلام نشده است.

*** نانوایان اگر قیمت ها را افزایش ندهند مجبور به تعطیل واحد نانوایی می شوند**

سوال: نرخ مصوبی برای نان اعلام نشده اما شما به مصوبه ای اشاره دارید که افزایش قمیت نان را مجاز کرده است در این شرایط افزایش قیمت نان ابهام دارد، آیا مردم می‌توانند از نانوایی‌هایی که قیمت مصوب سال گذشته را رعایت نمی‌کنند شکایت کنند؟

نوروزمقدم: بله می توانند شکایت کنند؛ زیرا قیمت جدیدی برای نان مصوب نشده، اما به این نکته نیز باید توجه کرد که نانوایی‌ها چاره‌ای جز افزایش قیمت ندارند. اگر قیمت نان را مطابق افزایش هزینه‌ها بالا نبرند، اصلاً امکان ادامه کار نخواهند داشت و باید نانوایی‌های خود را تعطیل کنند.

از سال گذشته یعنی از حدود ۱۶ ماه پیش که قیمت برای نان مصوب شد، هیچ کالایی ثبات قیمت نداشته و تمام کالاها سه یا چهار برابر افزایش قیمت داشته‌اند، اما نمی‌دانم چرا این اصرار وجود دارد که نرخ نان باید ثابت بماند. در حالی که هزینه هر نانوایی روزانه طی یک سال اخیر بین ۴۵۰ الی ۵۵۰ هزار تومان افزایش یافته است، بنابراین اگر نانوایان قیمت نان را افزایش ندهند، این هزینه‌ها را باید از جیب بپردازند که عملاً چنین چیزی ممکن نیست.

*** آرد ۲۵ درصد از هزینه تولید نان را تشکیل می دهد**

سوال: در سال‌های اخیر در مورد نان، همواره شاهد کاهش کمیت و کیفیت بوده‌ایم؛ یعنی هم مردم نان بی‌کیفیت تحویل گرفته‌اند و هم نان کوچک‌تر شده است و به تازگی هم شاهد افزایش قیمت غیررسمی توسط نانوایی‌ها بوده‌ایم، این مسائل ناشی از چیست و به چه دلیل وضعیت اصلاح نمی شود؟

نوروزمقدم: نانوایی هم یک واحد تولیدی است و مانند هر واحد تولیدی دارای هزینه تولید است. اگرچه آرد مورد نیاز تولید نان به قیمت یارانه‌ای و نیمه یارانه‌ای در اختیار نانوایان قرار می‌گیرد و نرخ آن نیز افزایش نیافته است. اما آرد تنها ۲۵ درصد از قیمت تمام شده نان را تشکیل می‌دهد در حالی که ۷۵ درصد قیمت نان سایر هزینه‌ها از جمله هزینه انرژی، کارگر، اجاره واحد نانوایی و سایر موارد است که همانطور که همه می‌دانند از سال گذشته تاکنون با وجود تورم شدید تمام هزینه‌ها افزایش یافته است لذا هزینه تولید نان نیز براساس آنالیز و محاسبات اتحادیه حدود ۷۵ درصد افزایش یافته است. این در حالی است که مقامات مسئول علی رغم آگاهی داشتن نسبت به هزینه‌ها مدام اصرار بر ثبات قیمت نان دارند در حالی که واقعا این انتظار، انتظاری غیرمعقول است.

متأسفانه این تأکید غیرمنطقی بر ثبات قیمت نان اثرات سوء دیگری دارد و در مجموع با کاهش کیفیت و کمیت نان، مردم با قیمت گرانتری نان را خریداری می‌کنند در حالی که در ظاهر قیمت نان ثابت مانده است.

بنابراین یکسری واقعیت‌ها وجود دارد و نمی‌توان منکر آن شد، وقتی امکان تأمین هزینه برای یک واحد نانوایی وجود نداشته باشد بنابراین آن واحد به جای کارگر ماهر، کارگر تازه کار استخدام می‌کند که دستمزد پایین‌تری به وی بپردازد و همین موضوع کیفیت تولید را کاهش می‌دهد و یا اینکه خمیر مایه کمتری برای تولید نان استفاده می‌شود که این هم به نوعی کیفیت نان را کاهش می‌دهد. برخی نیز ممکن است وزن چانه نان را کاهش دهند تا بتوانند هزینه‌ها را جبران کنند. بنابراین وقتی به صورت کارشناسی و علیرغم افزایش هزینه‌ها از افزایش قیمت منطقی نان جلوگیری می‌شود شاهد کاهش کمیت و کیفیت خواهیم بود.

*** سرگردانی در تصمیم‌گیری درباره قیمت نان**

سوال: حدود یک ماه پیش اخباری شنیده شد مبنی بر اینکه استانداری

با افزایش نان موافقت کرده است اما دبیر ستاد تنظیم بازار اعلام کرد که قرار نیست فعلا قیمت نان افزایش یابد، در این مورد توضیح بفرمائید که چرا علیرغم موافقت استانداری قیمت جدید برای نان اعلام نشد؟

نوروزمقدم: با توجه به درخواست مکرر نانوایان برای افزایش قیمت نان در سال جاری اتحادیه بعد از ماه رمضان امسال درخواست افزایش قیمت را به همراه آنالیز قیمت برای مراجع تصمیم‌گیرنده ارسال کرد تا اینکه پس از شش ماه درخواست‌های مکرر، ستاد تنظیم بازار، اختیار افزایش نرخ را به کارگروه ملی آرد و نان محول کرد و کارگروه آرد و نان نیز این اختیار را به استانداران محول نمود و استاندار نیز پیشنهاد افزایش قیمت نان را از وزارت کشور استعلام و گویا وزارت کشور نیز اعلام کرده که باید وزیر صنعت، معدن و تجارت درخواست افزایش قیمت نان را به هیئت دولت ارائه دهد تا تصمیم گیری شود و همچنان ما سرگردان و سردرگم هستیم.

سوال: درخواست اتحادیه برای افزایش قیمت نان چقدر بود؟

نوروزمقدم: درخواست اتحادیه برای افزایش قیمت نان با توجه به محاسبات و آنالیز انجام شده توسط کارشناسان افزایش ۷۵ درصدی قیمت نان بود.

*** هرج و مرج در قیمت نان**

سوال: بنابراین ظاهرا مقاومت مراجع مربوطه برای افزایش قیمت نان کارساز نبوده و افزایش قیمت توسط نانوایی ها اعمال شده است…

نوروزمقدم: بله متأسفانه این مقاومت‌ها در مقابل عدم افزایش رسمی قیمت نان باعث هرج و مرج می‌شود. در حال حاضر قیمت مصوب سال گذشته رعایت نمی‌شود و هر نانوایی قیمتی را آنالیز و براساس آن عمل می کند و این مسائل به معنای آشفتگی در بازار نان است.

مسئولان باید بدانند افزایش ۴۵۰ الی ۵۵۰ هزار تومانی هزینه های روزانه هر نانوایی از سال گذشته تاکنون به معنای افزایش هزینه حدود ۱۳ تا ۱۶ میلیون تومان در هر ماه است که این افزایش هزینه‌ها ناشی از افزایش نرخ تورم است لذا نمی‌توان انتظار داشت که نانوایان این هزینه‌ها را از جیب خودشان بپردازند. اصلا چنین امکانی نیز وجود ندارد بنابراین افزایش قیمت که این روزها بعضا در اغلب نانوایی‌ها مشاهده می‌شود امری اجتناب‌ناپذیر است. اما

متأسفانه این اتفاقات و مقاومت در افزایش قیمت‌ها توسط مسئولین منجر به هرج و مرج می‌شود و اثرات سوء آن به مراتب بیشتر از افزایش قیمت نان به شکل قانونی و سراسری است.

سوال: نانوایی‌های دولتی‌پز و نیمه دولتی را چگونه می‌توان تشخیص داد و به چه دلیل این نانوایی‌ها با بنر و یا پلاکارد مشخصی از یکدیگر متمایز نمی‌شوند؟

نوروزمقدم: تا قبل از اینکه آرد به صورت نیمه یارانه ای به نانوایان آزاد پز تعلق گیرد. نانوایی‌ها به دو دسته آزادپز و دولتی پز تقسیم می‌شدند که نانوایی‌های آزادپز با یک بنر زرد رنگ از نانوایی‌های دولتی‌پز تفکیک می‌شدند. اما با توجه به تعیین نرخ نامه برای هر دو گروه از نانوایی‌ها در سال گذشته، این بنر زرد رنگ که نانوایی ها آزاد پز را معرفی می کرد برداشته شد و براساس نرخ نامه زرد و سبز تفکیک نانوایی‌ها از یکدیگر انجام می‌شد. یعنی نانوایی‌های دولتی‌پز دارای نرخ‌نامه سبزرنگ و نانوایی‌های آزادپز با دریافت آرد نیمه یارانه ای به نیمه دولتی پز تبدیل شدند دارای نرخ نامه زردرنگ شدند لذا تفکیک این دو گروه با توجه به تفکیک رنگ نرخ نامه امکان پذیر بود. اما اخیرا این نرخ نامه نیز در اغلب نانوایی‌ها وجود ندارد زیرا در صورت نصب آن نانوایی ها مکلف به رعایت قیمت مصوب سال گذشته می‌شوند.

سرویس خبری: صنعت غذا

منبع: فارس